

Список використаних джерел:

1. Бент Б. Андресен. Мультимедиа в образовании. Специализированный учебный курс / Бент Б. Андресен, Катя ван ден Бринк. Авторизованный перевод с англ. – М. : Обучение-Сервис, 2005.
2. Кух А.М. Медіакурс – інтерактивне середовище підготовки висококваліфікованих фахівців з методики викладання фізики у вищій школі / А.М. Кух // Формування професійних компетентностей майбутніх учителів фізико-технологічного профілю в умовах євроінтеграції: зб. мат. міжнародної наукової інтернет-конференції / [редкол.: П.С. Атаманчук та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2012 – 172 с. – С. 91-93.
3. Кух А.М. Організація навчально-пізнавальної діяльності учнів з фізики на основі рівневих завдань еталонного характеру : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теорія та методика навчання (фізика)» / А.М. Кух. – К., 1998. – 16 с.
4. Кух А.М. Модель системи фахової підготовки викладача фізики / А.М. Кух // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного університету. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський державний університет, інформаційно-видавничий відділ, 2005. – Вип. 11: Дидактика фізики в контексті орієнтирів Болонського процесу. – С. 45-48.
5. Кух А.М. Синергетичний підхід до формування методичних систем фахової підготовки учителя фізики / А.М. Кух // Матеріали ІХ Всеукраїнської наукової конференції «Фундаментальна та професійна підготовка фахівців з фізики» – К. : НПУ, 2004. – С. 83-84.
6. Кух А.М. Системно-особистісно-діяльнісний підхід до формування системи фахової підготовки учителів фізики / А.М. Кух // Збірник наукових праць. Педагогічні науки. – Херсон : В-во ХНУ, 2005. – Вип. 39. – С. 267-273.

Е. М. Диндилевич, А.Н. Кух

Каме́нець-Подольський національний університет
імені Івана Огієнка

ПРОФЕСИОНАЛЬНО-МЕТОДИЧЕСКАЯ ПОДГОТОВКА БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ ФИЗИКИ СРЕДСТВАМИ МЕДИАОБРАЗОВАНИЯ

В статье сделан анализ профессионально-методической готовности учителя физики, в частности, рассмотрена компетентность медиаобразования. Учебный мультимедийный проект – это возможность подавать учебную информацию

с помощью масс-медиа – иллюстраций, звука, видео и т.п. Такими видами проектов могут быть – презентация, видеоролик, звукозапись, сайт и др. Для того, чтобы создать медиапроект, нужно подготовить его сценарий. Обычно студенты или учащиеся весьма недооценивают значимость работы по подготовке сценариев медиапроектов. Конечно, свободного времени у всех мало и надеяться, что все медиапроекты можно сделать экспромтом без всякого сценария большая ошибка. Половина успеха любого фильма или постановки зависит именно от сценария. Ведь это творческая деятельность, связанная с самовыражением личности средствами современных информационных и психологических технологий. Составляя сценарий, студент осуществляет работу по анализу и синтезу относительно содержания учебного предмета, собственным самосовершенствования и активизации резервных возможностей собственной личности.

Ключевые слова: медиакомпетентность учителя, компетентность учителя физики, формирование компетентности.

Е. М. Dindilevych, A. M. Kukh

Kamianets-Podilskyi National Ivan Ohienko University

PROFESSIONAL AND METHODOLOGICAL PREPARATION OF THE FUTURE TEACHER OF PHYSICS OF MEANS MEDIA EDUCATION

The article analyses the media education in the professional methodology of the teacher of physics. Particular attention is paid to media projects as a modern form of implementation of STEM-education. A training multimedia project is an opportunity to submit educational information through mass media – illustrations, sound, video, etc. Such kinds of projects can be – presentation, video clip, sound recording, site, etc. In order to create a media project, you need to prepare his script. Students or students usually underestimate the significance of work on preparing media projects scenarios. Of course, there is not enough free time and hope that all media projects can be made impromptu without any script is a big mistake. Half the success of any movie or production depends on the scenario. It is a creative activity associated with the expression of personality through modern information and psychological technologies. When composing a script, the student carries out work on analysis and synthesis in relation to the content of the subject, self-improvement and activation of the reserve capabilities of his own personality.

Key words: media competence of teacher, professional competence of teacher of physics, forming of competence.

Отримано: 22.09.2018

УДК 377.5;372.853

DOI: 10.32626/2307-4507.2018-24.144-148

С. М. Килимник¹, А. М. Кух²

¹Кам'янець-Подільський коледж харчової промисловості НУХТ

²Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
e-mail: kukh@i.ua

ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ З ФІЗИКИ

У статті подано аналіз діяльності студентів харчових коледжів в процесі вивчення фізики. Пропонується науково-обґрунтована методична система організації позааудиторної роботи студентів з фізики. Визначено, що професійно орієнтована діяльність студентів на заняттях з фізики забезпечує ефективну професійну підготовку майбутніх технологів харчової промисловості. Експериментально доведено, що додержання педагогічних умов здійснення професійно орієнтованої діяльності сприяє: зростанню позитивного ставлення студентів до навчально-виховного процесу в коледжі; формуванню позитивних мотивів навчально-пізнавальної діяльності; збільшенню кількості студентів, які володіють комплексом узагальнених умінь (конструктивними, організаційними, гностичними) на високому та середньому рівнях; оволодінню студентами різноманітними формами здійснення професійної діяльності; засвоєнню студентами норм спілкування, що лежать в основі співпраці та співтворчості в ході колективної творчої діяльності, успішного вивчення фізики як основи техніки і технології.

Ключові слова: професійно-орієнтована діяльність, методична система, організаційно-педагогічні умови, професійне навчання.

Концепція STEM освіти у підготовці фахівці харчової промисловості спирається на чотири основних стовпи: вивчення теоретичних знань в професійній сфері, вивчення і освоєння технологій на основі формування практичних вмінь і навичок, інтеграція теоретичних і практичних знань в курсі фізики та технічних дисциплін, формування професійного світогляду студентів Тому педагогічна система

професійної підготовки це цілісне утворення, яке має певну кількість взаємопов'язаних структурних та функціональних компонентів, що підпорядковуються меті виховання, навчання, освіти. Кожний компонент системи професійної підготовки виконує специфічні завдання, сукупне розв'язання яких забезпечує досягнення мети, загальної для всіх компонентів системи. Результатом функціонування системи про-

фесійної підготовки і виступає готовність молодого фахівця середньої ланки до професійної діяльності.

Взаємозв'язок навчально-пізнавальної діяльності та професійної готовності виявляється в тому, що, по-перше, готовність як активний стан особистості породжує діяльність; по-друге, готовність виступає результатом діяльності; по-третє, готовність як якість особистості визначає установки на професійну діяльність. Отже, готовність забезпечує певний рівень професійної діяльності та охоплює погляди, переконання, професійні знання, уміння здійснювати діяльність, оцінювати її результати. Досягнення мети здійснюється суб'єктами системи шляхом реалізації змісту професійної підготовки, який визначається на основі освітнього стандарту як моделі, що відбиває мету педагогічної системи, тобто мета виступає основою для вибору необхідних форм та методів професійної підготовки. Система професійної підготовки характеризується комплексом функціональних відношень, у процесі здійснення яких відбувається розвиток системи. Оптимальним середовищем для реалізації функціональних відношень є група, в якій безпосередньо здійснюється процес формування готовності студента до професійної діяльності, його виховання, відбувається самореалізація особистості. Проблема студентського колективу, групи досить інтенсивно розглядалась у дослідженнях 70-80 років, де визначалась специфіка студентської групи (М.П. Бондаренко, А.М. Лутошкін, Е.Д. Паригін, Б.І. Шнибекова, Л.І. Уманський); аналізувались впливи студентської групи на особистість студента (Л.О. Данилевська, Л.І. Уманський) і співвідношення офіційної та неофіційної структур колективу групи (П.О. Просяцький, В.А. Семиченко); виявлявся вплив студентського колективу на формування професійної спрямованості студентів (С.Є. Висоцький, І.Г. Максименко, І.С. Фролова).

Ми розглядаємо студентську групу як суб'єкт професійно-орієнтованої системи підготовки фахівця до професійної діяльності, а діяльність, яку вона здійснює, – як форму функціонування цієї системи. Отже, професійно-орієнтована діяльність в студентській групі, по-перше, є невід'ємним компонентом професійно-орієнтованої системи підготовки фахівця, оскільки вона надає можливість формувати позитивні мотиви діяльності, висувати цілі відповідно до індивідуальних можливостей та інтересів суб'єктів цієї системи, застосовувати різноманітні форми навчально-виховної роботи з первинним студентським колективом, розбудовувати зв'язки груп із професійним середовищем, яким виступає навчальний заклад. По-друге, визначаємо цю роботу як професійно-орієнтовану систему, що включає до свого складу певну сукупність форм, засобів та методів, здійснення яких розвиває професійні навички, здібності майбутніх фахівців; вміння прогнозувати хід професійної діяльності; приймати рішення на основі спостережень; знаходити оптимальні варіанти дій у виробничих. Професійно-орієнтована діяльність в студентській групі ґрунтується на принципі добровільності, забезпечує та враховує особистісні інтереси студентів, не має програмних обмежень, виступає додатковим джерелом підготовки майбутніх фахівців, зорганізується як колективна творча діяльність на засадах співпраці та співтворчості і всебічно співвідноситься з формами та методами навчально-виховної роботи в студентському колективі.

Практика роботи з використанням професійно-орієнтованої діяльності студентів коледжів засвідчують ефективність запропонованого підходу. Робота з організації професійно-орієнтованої діяльності на заняттях з фізики дала можливість визначити основні вимоги до її здійснення в системі професійної підготовки фахівців середньої ланки: орієнтація студентів на здійснення професійно спрямованої колективної діяльності студентської групи; організація колективних творчих справ у колективах студентських груп; забезпечення участі кожного студента у професійно спрямованій колективній творчій діяльності в умовах студентської групи; урізноманітнення форм навчально-виховної роботи в студентській групі; ускладнення змісту професійно орієнто-

ваної діяльності з фізики; розвиток міжособистісного спілкування, як основи колективної творчої діяльності студентів; оволодіння кожним студентом професійними уміннями.

Умовою успішного функціонування системи підготовки студентів в коледжі є цілісний підхід до професійно-орієнтованої діяльності (В.П. Беспалько, Н.В. Кузьміна, В.А. Семиченко, Г.В. Троцько, Н.Д. Хмель), сутність якого полягає у встановленні зв'язків первинного фізичного знання з технологічними процесами харчових продуктів. Ці канали забезпечують взаємозв'язок особистості студента із характером його майбутньої професійної діяльності, сприяють кращому розумінню ролі фізики в розвитку техніки і технології, приводить знання у систему і у відповідність з функціями та можливостями конкретної особистості. Взаємозв'язки визначаються шляхом залучення студентів у діяльність: а) діяльність у різноманітних аматорських гуртках за інтересами; б) участі у предметних олімпіадах; в) студентських наукових товариств.

Тип взаємозв'язків залежав від характеру контактів (безпосередні, опосередковані), визначався за часом (короткочасні, тривалі) і за складом учасників (студент, мікрогрупа, студентська група, гурток, спілка, університет). Усе це і створювало основу для виникнення професійного середовища як цілісності, що пов'язує між собою колектив коледжу та особистість студента, сприяючи прийняттю нею норм і ціннісних орієнтацій, загальних вимог до обраної професії. Цьому сприяло: а) ретельне добирання форм і засобів найпридатніших для розкриття змісту заняття; б) співставлення з можливостями пропонованими підручником, інструкцією; в) виявлення можливостей використання технології на предмет фізичного змісту; г) детальний аналіз та оцінювання студентських проектів; д) обмін позитивним і негативним досвідом з їх виконання.

Цілісний підхід до організації професійно-орієнтованої в коледжах вимагає забезпечення вільного доступу кожного студента до участі у інформаційних ресурсів з предметів, що вивчається, бібліотечних фондів, інструктивних матеріалів лабораторних і практичних занять успішного функціонування професійного середовища, яке передбачає провідну роль викладача в організації цих процесів.

Дотримання умов організації професійно-орієнтованої діяльності (див. *табл. 1*) з фізики в коледжах свідчить про позитивні зміни у ставленні студентів до вивчення фізики, зростанні ступеню участі студентів у професійно-орієнтованій діяльності при вивченні фізики.

Таблиця 1

Складові професійно-орієнтованої діяльності студентів у процесі навчання фізики

Елемент діяльності	Плановані дії студента
Самостійне здійснення, перенесення знань, умінь, способів діяльності в нову ситуацію	– активізація особистого досвіду; – можливість адекватного перенесення знань з іншої наукової (предметної) області в цю ситуацію.
Бачення нової проблеми в традиційній ситуації	– можливість побачити проблему в знайомій ситуації, коли вона не очевидна; – сформулювати проблему, не задану відкрито в ситуації.
Бачення структури об'єкту	– можливість провести структурний аналіз досліджуваного об'єкту; – відокремити істотне від несуттєвого.
Бачення нової функції об'єкту на відміну від традиційної	– можливість побачити незвичайне в звичному об'єкті; виявлення нових властивостей невластивих йому.
Облік альтернатив при розв'язанні проблеми	– уміння запропонувати, сформулювати різні можливі способи вирішення цієї проблеми.
Застосування відомих способів діяльності при розв'язанні нових проблем	– можливість скомбінувати і перетворити відомі раніше способи діяльності і застосувати їх для вирішення нової проблеми.
Створення принципово нового підходу для розв'язання проблеми	– можливість знайти оригінальне розв'язання, не маючи досвіду такої діяльності.

Продемонструємо формування фізичних знань на прикладі аналізу технологічної карти виготовлення хлібобулочних виробів.

ІНСТРУКЦІЙНА КАРТА: Калач «Уманський»

Обладнання: просіювач «Бурат», тістомісильна машина А2-ХТБ (т/м), тістоділильна машина А2-ХТН (т/д), тістоокруглювач Т1-ХТН, транспортери, жиротопка Х-14, чанопідйомоперекидач А2-ХПД, дозатор борошна, дозатор рідких компонентів Ш2-ХДБ, ваги, стіл для розробки, розстоювальна шафа, піч ПХС-25.

Сировина: борошно, дріжджі, сіль, цукор, маргарин, яйця, молоко.

Порядок виконання робіт

1. Підготовка сировини (назвіть агрегатні стани речовини; опишіть принцип дії кожного із застосовуваних механізмів)

2. Приготування опари:

1. Завести чан на фундаментну плиту т/м, закріпити його.

2. У чан дозують необхідну кількість води, дріжджову суспензію.
3. Закривають чан кришкою т/м машини і включають машину. При перемішуванні засипають частину борошна.
4. Замішують опару.

5. Після замішування піднімають кришку т/м, зачищають місильний важіль шкребок, звільняють чан за допомогою натискання педалі.
6. Ставлять чан з опарою на бродіння.

(назвіть фізичні процеси в перелічених технологічних операціях)

3. Приготування тіста:

1. Закачують чан з вибродженою опарою на фундаментну плиту т/м машини, закріплюють його.

2. Дозують всю необхідну за рецептурою сировину.
3. Опускають кришку т/м машини і вмикають її. При перемішуванні додають другу частину борошна.
4. Замішують тісто.

5. Зупиняють машину, піднімають кришку, зачищають місильний важіль та краї чана шкребок.
6. Звільняють чан за допомогою натискання педалі.
7. Перевіряють температуру тіста, ставлять на бродіння.
8. Готовність тіста до розробки визначають органоліптично.
9. Підкачують чан до чаноперекидача, закріплюють його за допомогою педалі, перекидають тісто у бункер т/д машини.

(Назвіть теплові явища в описаних операціях)

4. Розробка тіста:

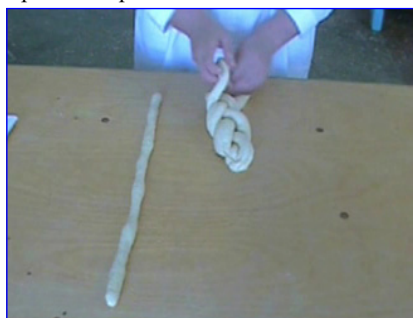
1. Включають т/д машину. При потребі регулюють масу т/з (тістозаготівку) за допомогою регулюючого гвинта. Ділять тісто на куски вагою 110 г.

2. Транспортером подають т/з у тістоокруглювальну машину.

3. Округлені т/з залишають на розроблювальному столі для попереднього розстоювання.

4. Т/з розкачують у джгути довжиною 30-35 см.

5. Плетуть косу, кінці підгинають і кладуть на попередньо змазані листи.

6. Розкачують джгут довжиною 40-45 см, формують кільце, накладають на косу.

7. Ставлять листи на кінцеве розстоювання у розстосовану шафу на 40-45 хв.

(Назвіть вимірювання, які здійснюються в процесі виконання технологічних операцій; які прилади при цьому використовуються).

5. Випікання:

1. Перед випіканням т/з змазують яєчною змазкою.
2. Випікають при температурі 200°C, 28±1 хв. у не зволоженої пекарній камері (який фізичний процес реалізується у вказаних операціях).
3. Оцінюють пропеченість, пористість виробу.

6. Бракераж

1. Дають органоліптичну оцінку виробу: форма, колір, наявність злипів, притисків і підривів.
2. Оцінюють смак, аромат.

Таким чином, студенти освоюють не тільки технологічний процес виготовлення виробу, а й формують необхідні знання з фізики, переконуються в практичній значимості фізики у виробництві та повсякденному житті.

Список використаних джерел:

1. Андреев В.И. Саморазвитие творческой конкурентоспособности личности / В.И. Андреев. – Казань, 1992. – 207 с.
2. Борисова Н.В. Конкурентоспособность будущего специалиста как показатель качества и гуманистической направленности вузовской подготовки / Н.В. Борисова. – Набережные Челны, 1996. – 212 с.
3. Гласс Дж. Статистические методы в педагогике и психологии / Дж. Гласс, Дж. Стенли. – URL: http://www.koob.ru/glass_stanly/statisticheskie_metodi_v_pedagogike_i_psihologii
4. Зимняя И.А. Педагогическая психология / И.А. Зимняя. – Ростов-н/Д, 1997. – 480 с.
5. Килимник С.М. Організація навчально-пізнавальної діяльності студентів з фізики в коледжах / С.М. Килимник, А.М. Кух // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного університету. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка, 2013. – Вип. 18. Інноваційні технології управління якістю підготовки майбутніх учителів фізико-технологічного профілю. – С. 127-129.
6. Кух А.М. Організація навчально-пізнавальної діяльності учнів з фізики при використанні завдань еталонного характеру : автореф. дис. ... канд. пед. наук / А.М. Кух. – К. : НПУ імені М.П. Драгоманова, 1998. – 24 с.
7. Кух А.Н. Компоненты современной системы профессиональной подготовки / А.Н. Кух // Инновационные технологии обучения в условиях глобализации рынка образователь-

ных услуг : сборник научных трудов XIII Международной научно-методической конференции. Москва, 27-28 марта 2009 года. – Королёв : ООО фирма «Восход», 2009. – Вып. 11. – Т. 1. – С. 25-31.

С. Н. Килимник¹, А. Н. Кух²

¹Каменец-Подольский колледж пищевой промышленности НУИПТ

²Каменец-Подольский национальный университет имени Ивана Огиенко

ПРОФЕССИОНАЛЬНО ОРИЕНТИРОВАННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ СТУДЕНТОВ КОЛЛЕДЖЕЙ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ ПО ФИЗИКЕ

В статье представлен анализ профессионально-ориентированной деятельности студентов пищевых колледжей в процессе изучения физики. Предлагается научно-обоснованная методическая система организации внеаудиторной работы студентов по физике. Определено, профессионально ориентированная деятельность студентов на занятиях по физике обеспечивает профессиональную подготовку будущих технологов пищевой промышленности. Экспериментально доказано, что соблюдение педагогических условий осуществления профессионально ориентированной деятельности способствует: росту положительного отношения студентов к учебно-воспитательному процессу в колледже; формированию положительных мотивов учебно-познавательной деятельности; увеличению количества студентов, владеющих комплексом обобщенных умений (конструктивными, организационными, гностическими); овладению студентами разнообразными формами осуществления профессиональной деятельности; освоению студентами норм общения, что лежат в основе сотрудничества и сотворчества в ходе коллективной

творческой деятельности, успешного изучения физики как основы техники и технологий.

Ключевые слова: профессионально-ориентированная деятельность, методическая система, организационно-педагогические условия, профессиональное обучение.

S. N. Kylymnyk¹, A. M. Kukh²

¹ Kamianets-Podilskyi College of Food Technology NUFT

² Kamianets-Podilskyi National Ivan Ohienko University

PROFESSIONALLY-ORIENTED ACTIVITY OF STUDENTS BY THE COLLEGE OF FOOD INDUSTRY IN PHYSICS

The article analyses the conditions of professionally oriented organization of college students food in the study of physics. It is proposed Scientific-Methodical system of extracurricular work of students in physics. Determined that professional activity is focused on the icy physics lessons provides effective training of future engineers the food industry. Experimentally proved that compliance pedagogical conditions of professionally oriented activity contributes to: increase the positive attitude of students to the educational process in the college; the formation of positive motivation of educational cognitive activity; increase the number of students who have generalized set of skills (structural, organizational, gnostic) at high and medium levels; mastering various forms of professional activity; mastering communication standards that underpin the cooperation and co-creation in the collective creativity, a successful study of physics as the basis of engineering and technology.

Key words: professionally-oriented activities, methodical system, organizational and pedagogical condition, training.

Отримано: 27.09.2018

УДК 378

DOI: 10.32626/2307-4507.2018-24.148-151

О. В. Кобилянський, С. В. Дембіцька

Вінницький національний технічний університет

akobilanskiy@gmail.com; sofia.dem@i.ua

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 015 «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА» У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Науково-педагогічний контингент закладів вищої освіти на даному етапі формується із випускників цих же навчальних закладів, їх традиційна підготовка орієнтована лише на зростання загального наукового або професійного рівня, а не на формування у них культури та основних методик педагогічної діяльності. В зв'язку з цим питання підготовки саме викладачів набуває актуальності.

У статті проаналізовані особливості підготовки фахівців спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)». Визначені основні проблеми, які виникають в процесі підготовки таких фахівців та обґрунтовані шляхи розв'язання проблем на основі компетентнісного підходу до формування професійної компетентності викладача як домінуючої умови покращення якості управлінської підготовки майбутніх фахівців.

Наведена та обґрунтована структура підготовки таких фахівців. Визначено, що процес професійного навчання викладачів закладів вищої освіти має вирішувати завдання формування компетентного фахівця, який вільно орієнтується в суміжних галузях діяльності та інноваційних педагогічних технологіях, готового до постійного професійного росту, соціальної та професійної мобільності.

Ключові слова: фахова підготовка, компетентність, професійна компетентність науково-педагогічного працівника, компетентнісний підхід, розвиток професійної компетентності викладача.

Постановка проблеми. Прогресивний розвиток науки та економіки будь-якої держави тісно пов'язаний з освітньою діяльністю вищої школи, оскільки викладач формує якість підготовки майбутнього покоління. Саме від його педагогічної свідомості та сумлінності залежить і розвиток самої держави, її стабільність та прогрес. Це вимагає поглибленого дослідження проблеми підготовки викладачів, як інтелектуальної та наукової еліти держави.

Крім того, реформування професійної освіти України сьогодні за європейським зразком вимагає приведення вищої освіти до єдиних стандартів та критеріїв.

Рух до Європейського освітнього простору передбачає блок змін, які стосуються і назв предметів, і методик викладання, і оцінки знань, формування компетентностей самих студентів. Однак, тільки таким шляхом можливо досягнути мобільності як студента, так і викладача у сучасному освітньому просторі [4, с.16].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання професійної освіти висвітлені в працях Р. Гуревича, І. Зя-

зюна, Н. Ничкало, Г. Гребенюк, І.М. Козловської, А. Лігоцького, П. Олійник, О. Кіяшко та ін.

Проблеми підготовки викладачів вищої школи висвітлені в працях таких дослідників як С. Архангельський, П. Вешетніков, Т. Враже, Н. Гузій, О. Гура, М. Єрмоленко, Н. Кузьміна, А. Коржуєв, В. Кузовлев, В. Міжеріков, А. Маркова, Л. Міщенко, І. Огородніков, В. Семиченко та ін.

Питаннями педагогічної компетентності займалися такі дослідники як В. Адольф, Ю. Варданян, Е. Зеєр, І. Зязюн, І. Колесникова, Н. Кузьміна, А. Маркова, Л. Мітіна, Е. Рогов, Є. Сахарчук, В. Сериков, В. Синенко, А. Щербаков та ін.

Особливості процесу формування педагогічної свідомості викладачів закладів вищої освіти відображені в численних працях таких дослідників як Г. Акопов, В. Бабаскін, Т. Боровкіна, А. Деркач, В. Ісаєв, Н. Костіна, І. Лернер, П. Підкасистий, С. Рубінштейн, Н. Русіна, М. Ситникова, В. Сластьонін, О. Цокур, Л. Шумська.